

RAPORT ANUAL 2022

Chișinău, 2023

Conținut

3	Mesajul Directorului Executiv	27	<u>Anexe</u>
4	<u>Justiție și Drepturile Omului</u>	28	Declarație de cheltuieli
5	Reformarea Justiției	29	Echipa Fundației Soros Moldova
7	Drepturile Omului	31	Senatul și Juriile Fundației Soros Moldova
8	Reforma Poliției și sistemului afacerilor interne	32	Proiecte și Granturi
9	<u>Bună Guvernare</u>	33	Justiție și Drepturile Omului
10	Educație	34	Buna Guvernare
11	Copii refugiați	35	Mass-Media
12	Anticorupție	36	Sănătate Publică
13	Echitate economică		
15	<u>Media</u>		
16	Suport pentru presa independentă		
17	Suport pentru dezvoltarea Mass-Media		
18	<u>Sănătate Publică</u>		
19	Îngrijiri paliative		
20	Umanizarea politicilor naționale antidrog		
21	Sănătatea – în vizorul nostru!		
23	Suport pentru susținerea refugiaților din Ucraina		
25	Servicii sociale mai bune		

Mesajul Directorului Executiv

Societatea moldovenească în mod continuu a înfruntat diverse provocări. În 2022, războiul Rusiei contra Ucrainei și sporirea riscurilor de securitate în regiune, au împins și Moldova într-un nou ciclu de crize, inclusiv economică și energetică, care au lovit fiecare familie. Cu toate acestea, moldovenii au fost alături de zeci de mii de refugiați ucraineni care încercau să scape din calea războiului. Mai mult ca atât, eforturile conjugate a societății civile și ale autorităților au permis susținerea refugiaților care și-au găsit adăpost în țara noastră. Chiar dacă forțele subversive anti-democratice încearcă permanent să destabilizeze ordinea la noi în țară, societatea Republicii Moldova a rezistat, a rămas umană, fidelă principiilor democratice, alegerii sale europene. Fundația Soros Moldova a continuat să sprijine viziunii care acționează pentru o societate justă și sănătoasă, cu instituții eficiente și responsabile; economie funcțională și liberă, unde oamenii și comunitățile au șansa să-și construiască un viitor mai bun.

În același timp, pentru a spori impactul pozitiv în lume, grupul Fundațiilor pentru o Societate Deschisă (Open Society Foundations), parte a căroră este Fundația Soros Moldova, a desfășurat în anul trecut un amplu proces de reevaluare și re poziționare a activității sale. Acest proces de transformare a avut drept scop o concentrare mai bună pe domeniile cele mai prioritare unde starea de lucruri împiedică dezvoltarea de mai departe a omenirii. Fundația Soros Moldova va continua să își desfășoare activitatea în următoarele domenii-cheie: „Democratizare și Supremația Legii” și „Reziliență socială și economică”. Acestea sunt două domenii vitale unde este nevoie de colaborarea tuturor partenerilor de dezvoltare pentru a ajuta Republica Moldova să depășească provocările cu care se confruntă.

Protecția democrației și statului de drept

Reforma Justiției este crucială pentru viitorul democrației și statului de drept în Republica Moldova. Din această cauză,

Fundația Soros Moldova susține cea mai curajoasă reformă a Justiției și fortificarea instituțiilor-cheie pentru restabilirea încrederii în statul de drept: Procuratura Anticorupție; Ministerul Afacerilor Interne, inclusiv Inspectoratul General al Poliției; Centrul Național Anticorupție, inclusiv Agenția pentru Recuperarea Bunurilor Infracționale.

Fundația a susținut elaborarea unor rapoarte independente de verificare a integrității și stilului de viață a candidaților la diferite funcții în sistemul de autoadministrare a justiției, care au ajuns în atenția Comisiei pre-vetting. În același timp, am oferit suport experților care au lucrat la îmbunătățirea legislației în domeniul Justiției – Codului de Procedură Penală, Legii cu privire la organizarea judecătorească și altor acte.

În domeniul anticorupție, Fundația a susținut cursul „Anticorupție și Bună Guvernare”, care a urmărit profesionalizarea funcționarilor publici; profesioniștilor din sectorul financiar; membrilor consiliilor de administrație ai întreprinderilor de stat, jurnaliștilor și angajaților în sectorul asociativ. În același timp, Fundația a oferit asistență tehnică și suport Agenției pentru Recuperarea Bunurilor Infracționale, din componența CNA, pentru evaluarea necesităților, creșterea capacităților instituționale, definirea proceselor de lucru, îmbunătățirea comunicării publice, dezvoltarea cadrului legislativ.

Fundația Soros Moldova a susținut și elaborarea Analizei Funcționale a Procuraturii Anticorupție și a relațiilor acesteia cu alți actori din sistemul de justiție și a structurilor de forță. La acest moment aceasta este cea mai riguroasă, precisă și complexă evaluare de necesități a acestei instituții, însoțită de o foaie de parcurs.

Nu în cele din urmă, Fundația Soros Moldova a susținut crearea unei rețele de activiști de drepturile omului din rândul refugiaților ucraineni, care urmează să fie parte a efortului de documentare a

crimelor de război și să colecteze declarații și mărturii în rândul victimelor și martorilor refugiați.

Reziliență socială și economică

Îndată de la declanșarea invaziei rusești în Ucraina, Fundația Soros Moldova a susținut manifestările de solidaritate a societății civile prin: integrarea și protecția copiilor refugiați, distribuirea medicamentelor și rechizitelor școlare, asigurarea ajutorului juridic îndată ce refugiații ajung în Moldova.

Am oferit suport inițiativelor care vor înlesni accesul la educație pentru copiii cu dizabilități, iar împreună cu Delegația Uniunii Europene și alți parteneri din societatea civilă implementăm un proiect de anvergură, care prevede dezvoltarea a 40 de servicii sociale în toată țara, dar și îmbunătățirea serviciilor sociale la nivel sistemic în Republica Moldova.

Fundația susține promovarea noilor politici în domeniul Muncii, care vor crea premise pentru o economie mai justă și o mai bună asigurare socială a persoanelor defavorizate. Noi susținem autoritățile și în procesul de îmbunătățire a accesului la îngrijirile paliative, ca un serviciu medial esențial; în umanizarea politicilor antidrog; în îmbunătățirea studiilor medicale, iar societatea civilă în o mai eficientă monitorizare a politicilor în sănătate.

Anul 2022 a adus provocări cu care societatea moldovenească nu s-a confruntat decenii, dar a rezistat, datorită oamenilor care nu vor să rămână indiferenți, care acționează.

Petru Culeac, Director Executiv

**JUSTIȚIE ȘI
DREPTURILE
OMULUI**

Reformarea justiției

Fundația Soros Moldova a sprijinit un șir de inițiative ale organizațiilor neguvernamentale specializate pe domeniul justiției pentru monitorizarea și susținerea procesului de implementare a politicilor de reformă în Justiție, dar și pentru fortificarea garanțiilor de drepturile omului în procesul penal. Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE) a elaborat patru rapoarte independente de verificare a integrității și stilului de viață a candidaților la diferite funcții în sistemul de auto-administrare a justiției și le-a transmis Comisei independente de evaluare a integrității candidaților la funcția de membru în organele de autoadministrare ale judecătorilor și procurorilor (Comisiei de evaluare pre-vetting). Aceeași organizație a elaborat opinii juridice cu privire la actele normative, regulamentele și documentele de procedură necesare evaluării extraordinare, a participat la crearea grupului de lucru inter-instituțional cu privire la măsurile de politici pentru creșterea eficienței urmăririi penale și sancționării corupției la nivel înalt. În cadrul aceluiași proiect, Fundația Soros Moldova a facilitat lansarea parteneriatelor operaționale și strategice dintre Procuratura Anticorupție, Procuratura Generală, Centrul Național Anticorupție și Departamentul Național Anticorupție din România. Datorită intervențiilor noastre, Procuratura Anticorupție și-a consolidat mecanismele de comunicare internă prin procurarea abonamentului Microsoft 365 și instruirea angajaților în utilizarea acestui soft.

Fundația Soros Moldova a susținut elaborarea [Analizei Funcționale a Procuraturii Anticorupție](#) și a relațiilor acesteia cu alți actori din sistemul de justiție și a structurilor de forță. Aceasta este pe de parte cea mai riguroasă, precisă și complexă evaluare de necesități, însoțită de o foaie de parcurs. Acum instituțiile de luptă cu corupția au un algoritm destul de

precis despre cum să facă mai eficientă urmărirea penală în cazurile de mare corupție. Procuratura Anticorupție și întreaga comunitate juridică au apreciat valoarea incomparabilă a acestui document. Autorul raportului, Vitalii Kasko, ex-Procuror General Adjunct al Ucrainei, cu suportul echipei IPRE, a desfășurat circa 45 de interviuri cu reprezentanții Procuraturii Generale, Procuraturii Anticorupție, Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale, Ministerului Justiției, Înalți Consilieri UE, reprezentanții partenerilor de dezvoltare (Ambasada SUA, USAID, INL, Banca Mondială), reprezentanții societății civile, avocați și judecători.

Veronica Dragalin, șefa Procuraturii Anticorupție la prezentarea Analizei Funcționale, IPRE, 22 noiembrie 2023.

Cu suportul Fundației, Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM) a creat un grup de experți din judecători, procurori, avocați și reprezentanți ai societății civile pentru amendarea Codului de Procedură Penală și a Legii cu privire la organizarea judecătorească. În rezultat, grupul a înaintat Ministerului Justiției mai multe proiecte de legi care, dacă vor fi aprobate de Parlament, vor aduce modificări revoluționare în procesul penal. În special, modificările vizează:

- înlăturarea carențelor legate de calitățile procesuale în procesul penal prin renunțarea la calitatea de bănuț și oferirea prin efect automat a calității de victimă a infracțiunii;
- înlăturarea abuzurilor acuzării legate de confidențialitatea urmăririi penale prin introducerea regulii potrivit căreia materialele urmăririi penale nu sunt confidențiale, cu excepția situațiilor limitate în care confidențialitatea urmăririi penale este justificată de circumstanțele fiecărei cauze concrete și prin introducerea regulii potrivit căreia ședințele judecătorilor de instrucție sunt publice, de la care să existe câteva excepții.
- liberalizarea prevederilor privind drepturile părților în procedura penală prin oferirea drepturilor apărării și a victimei, a părții vătămate sau a părții civile de a avea acces la materialele urmăririi penale pe durata urmăririi penale;
- fortificarea garanțiilor procesuale împotriva abuzurilor acuzării, prin introducerea regulii potrivit căreia judecătorul de instrucție trebuie să examineze toate plângerile primite până la transmiterea dosarului în instanța de judecată;
- reglementarea mai clară în lege a nulității procesuale;
- fortificarea contradictorialității la etapa judecării cauzei;
- renunțarea la practica de transmitere în judecată a dosarului penal. În judecată va fi transmis doar rechizitoriul și lista probelor. Acest fapt va asigura că judecătorii nu și-au format o opinie în baza probelor inadmisibile din dosar;

- excluderea din procedura penală a unor sincope, prin excluderea din Codul de Procedură Penală a prevederilor care sunt folosite abuziv de către acuzare sau apărare;
 - simplificarea procedurii de documentare și examinare a cauzelor penale, după modelul procedurii civile;
 - introducerea mai multor pârgii pentru uniformizarea practicii judecătorești;
- În plus, experții propun și schimbarea condițiilor legale de accedere în funcția de judecător de instrucție prin excluderea posibilității de a numi ca judecător de instrucție foști procurori sau ofițeri de urmărire penală, precum și judecători recent numiți în funcție. Revenirea la cerința obligatorie de cel puțin trei ani de experiență pentru numirea unui judecător de instrucție și interdicția de a lucra judecător de instrucție mai mult de 3 ani consecutivi, condiții înlăturate din lege în 2017-2018, precum și prin introducerea unui sistem special de pregătire profesională (până la preluarea mandatului) și remunerare a judecătorilor de instrucție (orientativ până la nivelul judecătorilor curților de apel). La fel, proiectul propune reintroducerea răspunderii penale a învinutului sau a inculpatului pentru declarații false.

Drepturile Omului

În primele ore de la declanșarea războiului Rusiei împotriva Ucrainei, mii de oameni au decis să caute refugiu în Republica Moldova. Fundația Soros Moldova a susținut inițiativa Centrului de Drept al Avocaților (CDA) și a Biroului de Migrație și Azil (BMA) al Ministerului Afacerilor Interne de creare a unei linii verzi pentru refugiații din Ucraina. Centrul a delegat șase consilieri juridici, care au oferit asistență juridică continuă 24/7. În perioada martie – septembrie 2022, operatorii au preluat peste șapte mii de apeluri telefonice, au oferit asistență individuală la frontieră pentru 156 de minori neînsoțiți sau separați, au acordat asistență individuală privind documentarea și legalizarea șederii pe teritoriul Republicii Moldova pentru 3242 de persoane și au deferit către autorități 10 cazuri de trafic de ființe umane. Pe tot parcursul proiectului Centrul de Drept al Avocaților s-a bucurat de suportul total și deschiderea autorităților și Oficiului Avocatului Poporului. Consilierii proiectului au învățat să ofere nu doar consiliere și asistență juridică, dar și psihologică, să fie implicați în soluționarea unor cazuri individuale foarte complexe.

În cadrul unei alte inițiative susținute de Fundație pentru protecția drepturilor omului în contextul războiului din Ucraina, Promo-LEX și-a propus să creeze o rețea de activiști de drepturile omului în mediul refugiaților ucraineni, care urmau să se alăture eforturilor de informare a refugiaților despre crimele de război și să colecteze declarații și mărturii în rândul victimelor și martorilor refugiați. Asociația Promo-LEX face parte dintr-o coalitie de organizații pentru drepturile omului, care contribuie la colectarea mărturiilor și dovezilor în mediul refugiaților ucraineni pe teritoriul Republicii Moldova și în România. Aceste dovezi sunt esențiale pentru atragerea ulterioară la răspundere a criminalilor de război și pot fi trimise

către Biroul Procurorului Curții Penale Internaționale sau către un alt tribunal penal internațional care va judeca suspectii de crime de război din Rusia.

Promo-LEX a organizat două școli de vară pentru 60 de persoane, unde participanții au dobândit cunoștințe practice despre colectarea datelor și a mărturiilor despre crime de război, genocid, crime împotriva umanității, instituții responsabile de investigarea și încriminarea acestora. Totodată, participanții au învățat despre societatea civilă și activism civic și de drepturile omului, activitatea și rolul Avocatului Poporului în Republica Moldova, situația refugiaților din Republica Moldova, apărarea drepturilor omului în timp de război. Pe parcursul implementării proiectului, Asociația Promo-LEX a colaborat cu Ambasada Ucrainei în Republica Moldova, Congresul Național al Ucrainenilor din Moldova, inițiativa civică Moldova pentru Pace, Centrul de Drept al Avocaților, Agenția ONU pentru Refugiați.

Reforma Poliției și a sistemului afacerilor interne

Fundația Soros Moldova a continuat inițiativele de reformare a Poliției și sprijin al Ministerului Afacerilor Interne. Către începutul anului 2022, Fundația este considerată principalul promotor al reformei MAI dintre organizațiile sectorului neguvernamental. Noi urmărim dezvoltarea serviciilor polițienești calitative și conforme standardelor internaționale de drepturile omului, dar și obligațiilor asumate în procesul de implementare a acordului de asociere RM-UE și în rezultatul obținerii statutului de țară candidată.

Fundația Soros Moldova a întreprins un set de acțiuni de advocacy pentru completarea golurilor informaționale și coordonarea eforturilor donatorilor în sprijinul reformei sistemului afacerilor interne. Fundația Soros Moldova a susținut elaborarea a două documente, care să stea la baza reformării MAI:

1. Raport detaliat privind Analiza interoperabilității IGP și IGC cu sugestii (scenarii posibile) privind eficientizarea activității acestor subdiviziuni ale MAI;
2. Raport privind recomandările despre dezvoltarea strategică a IGP și proiectul Planului de dezvoltare a IGP pentru perioada 2022- 2024.

Autorii, Frans Lang și Willi Apreutesei, au venit cu o viziune clară privind funcționalitatea, oportunitățile de colaborare, sau eventual de fuzionarea a Inspectoratului General de Poliție și Inspectoratului General de Carabinieri precum și cu un Plan de dezvoltare al IGP pentru anii 2022-2024.

Fundația Soros Moldova a susținut procesul de elaborare și aprobare a cadrului unitar de politici sectoriale, având la bază standardele democrațiilor dezvoltate, inclusiv ale Uniunii Europene, așteptările angajaților MAI și ale cetățenilor în ceea ce privește prestarea serviciilor de calitate în materie de siguranță și securitate. Astfel, Fundația a contribuit direct la elaborarea Strategiei de dezvoltare a domeniului afacerilor interne (SDDA) și la elaborarea și aprobarea programelor de dezvoltare sectoriale și a planurilor de acțiuni aferente acestora. Întreg pachetul de documente de politici sectoriale destinate modernizării și eficientizării sistemului afacerilor interne a fost elaborat și remis Cancelariei de stat pentru consultări publice:

- Program Sectorial de Ordine și Securitate Publică.
- Program Sectorial de Prevenire și Combatere a Criminalității.
- Program Sectorial de Prevenire și Gestionare a Situațiilor de Urgență.
- Program Sectorial pentru Managementul Integrat al Frontierei.
- Program Sectorial pentru Migrațiune, Azil și Integrarea străinilor.
- Program Sectorial pentru prevenirea și combaterea corupției în MAI 2022-2025
- Program sectorial pentru digitalizarea sistemului Afacerilor Interne pentru dezvoltarea învățământului, cercetării și pregătire profesională în 2022-2025

Activitatea noastră a contribuit și la crearea în Moldova a unui HUB de securitate al UE, care a fost lansat la Chișinău în luna Iulie de către Ylva Johansson, comisarul European pentru afaceri interne și Ana Revenco, ministra Afacerilor Interne. În acest fel, Republica Moldova a devenit nu doar consumator European de securitate dar și contribuabil. HUB-ul de securitate ce focusează pe prevenirea și contracararea traficului de arme, droguri și a traficului de ființe umane, prevenirea și contracararea contrabandei, prevenirea terorismului, a criminalității cibernetice și informaționale. Fundația a sprijinit și participat la lucrările Dialogului Strategic pentru Securitate Together4Home Affairs. Acesta este o platformă de dialog, care întrunește anual donatorii, experții și decidenții determinați să ajute Moldova să găsească soluții rapide și eficiente în fața pericolelor noi de securitate din regiunea Europei de Est și Centrale. Totodată, Fundația a achiziționat și donat către MAI și IGP un lot impunător de echipamente de birou în valoare totală de 158000 de dolari: 135 de calculatoare monobloc, 50 de imprimante și copiator de mare capacitate vor susține activitatea ofițerilor de poliție din toată țara.

**BUNĂ
GUVERNARE**

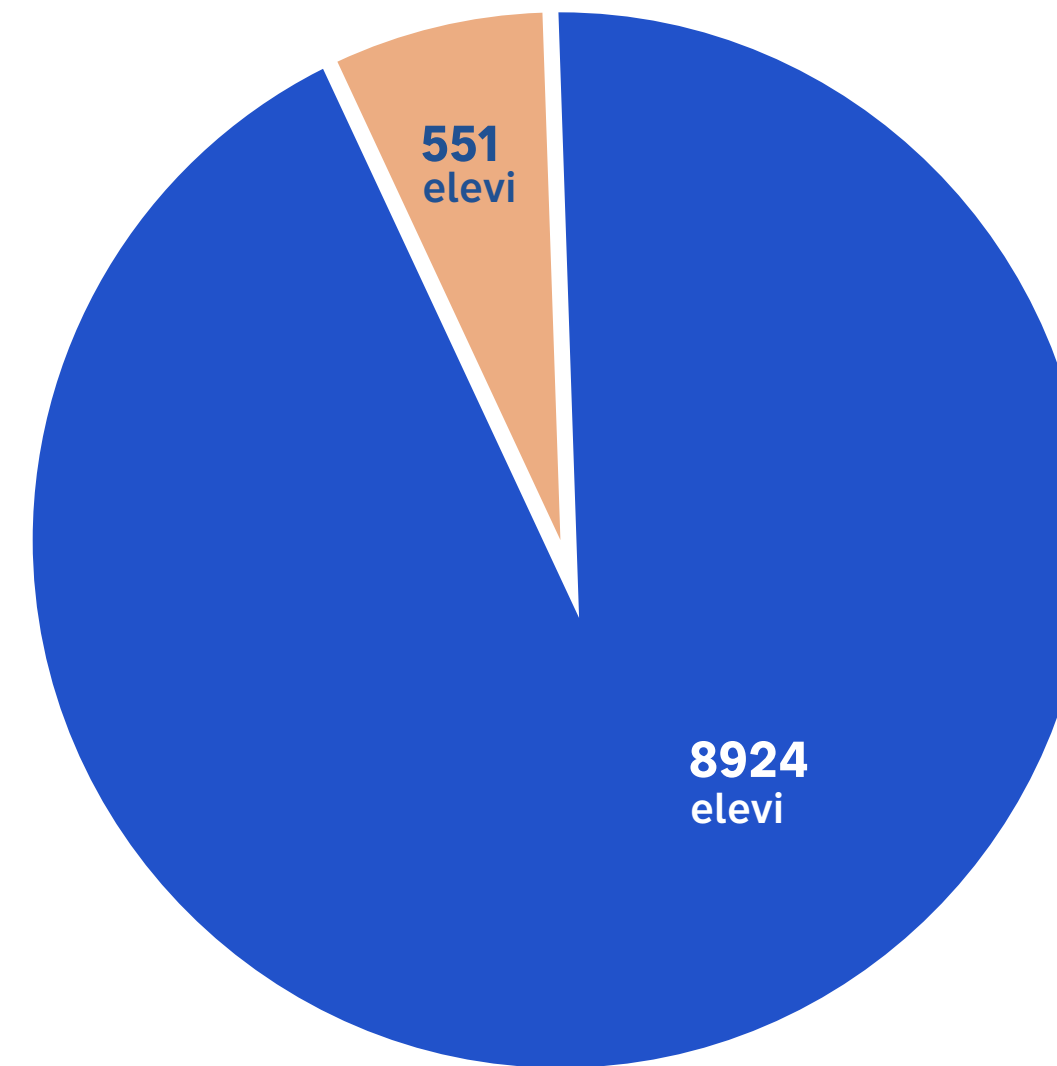

Educație

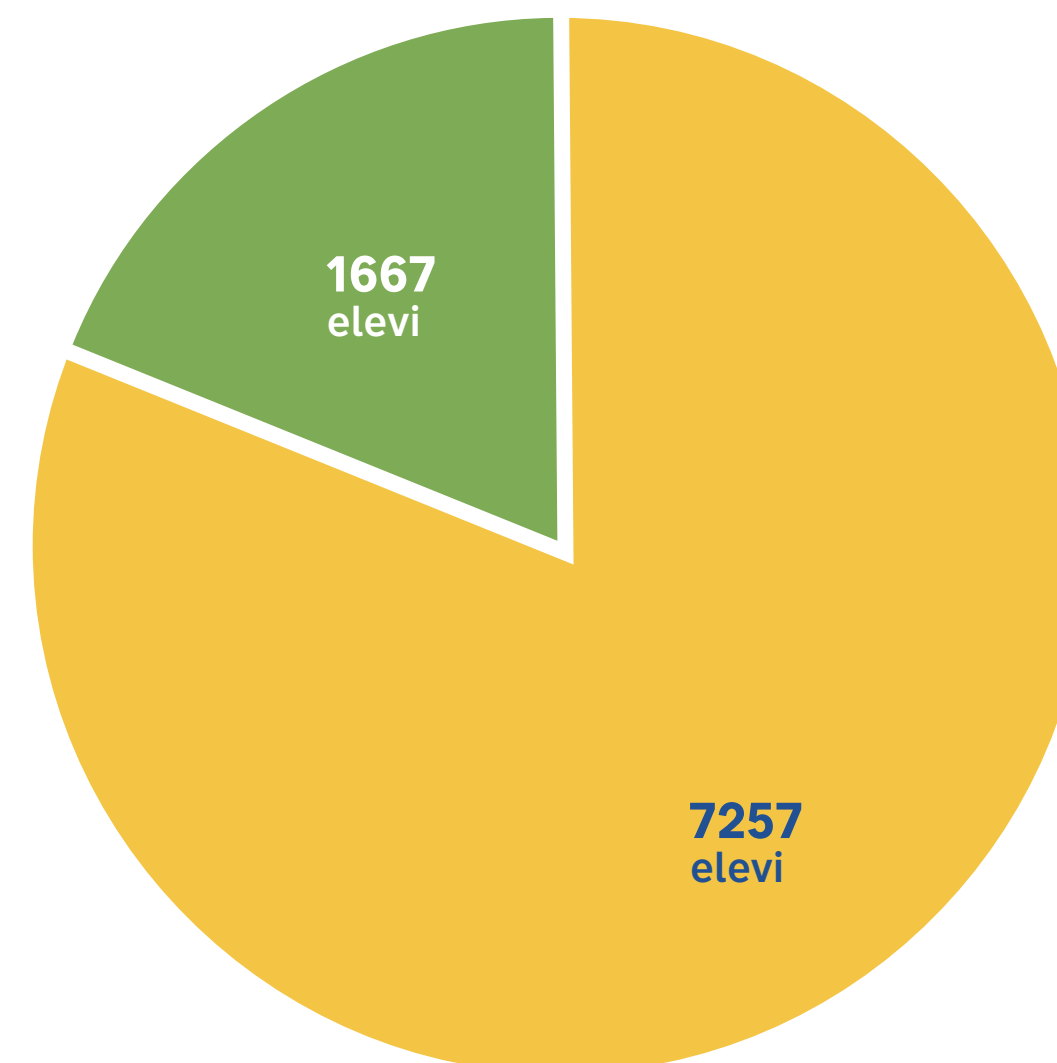
Fundația Soros Moldova, de la înființare, susține domeniul Educației în Republica Moldova. În 2022, noi am susținut inițiativele pentru educația incluzivă, dezvoltarea unui curs universitar anticorupție și inițiativa de integrare a copiilor refugiați din Ucraina.

Asociația Keystone Moldova, cu suportul Fundației, a elaborat studiul „Parcursul educațional al copiilor cu dizabilități severe: constrângeri și oportunități”. În cercetare, specialiștii au analizat cadrul normativ actual și aplicarea lui în practică - la cercetare au participat 218 de persoane, în principal pedagogi și părinți. Studiul include un set de recomandări pentru reformarea sectorului Educației incluzive, iar Ministerul Educației și Cercetării s-a angajat să intervină în sistemul de asistență psihopedagogică, elaborând nouă servicii de suport educațional integrate (nivel preșcolar, școlar și vocațional), inclusiv regulamente și standarde de calitate. Scopul schimbărilor susținute de Fundația Soros Moldova este ca familiile cu copii cu dizabilități să primească ajutor complet și profesionist.

În 2022 a finalizat cea de-a doua iterație a cursului „Anticorupție și Buna Guvernare”, care a urmărit profesionalizarea a 60 de specialiști: funcționari publici; tineri profesioniști din sectorul financiar; membri ai consiliilor de administrație ai întreprinderilor de stat, jurnaliști și angajați în sectorul asociativ. Curriculumul cursului de profesionalizare „Anticorupție și Buna Guvernare” a fost aprobat de forul decizional al ASEM și depus, în acest an, la ANACEC spre acreditare. Proiectul a fost implementat de Centrul Analitic Independent Expert-Grup și a contribuit la încetățenirea educației anticorupție în programele de studii universitare.

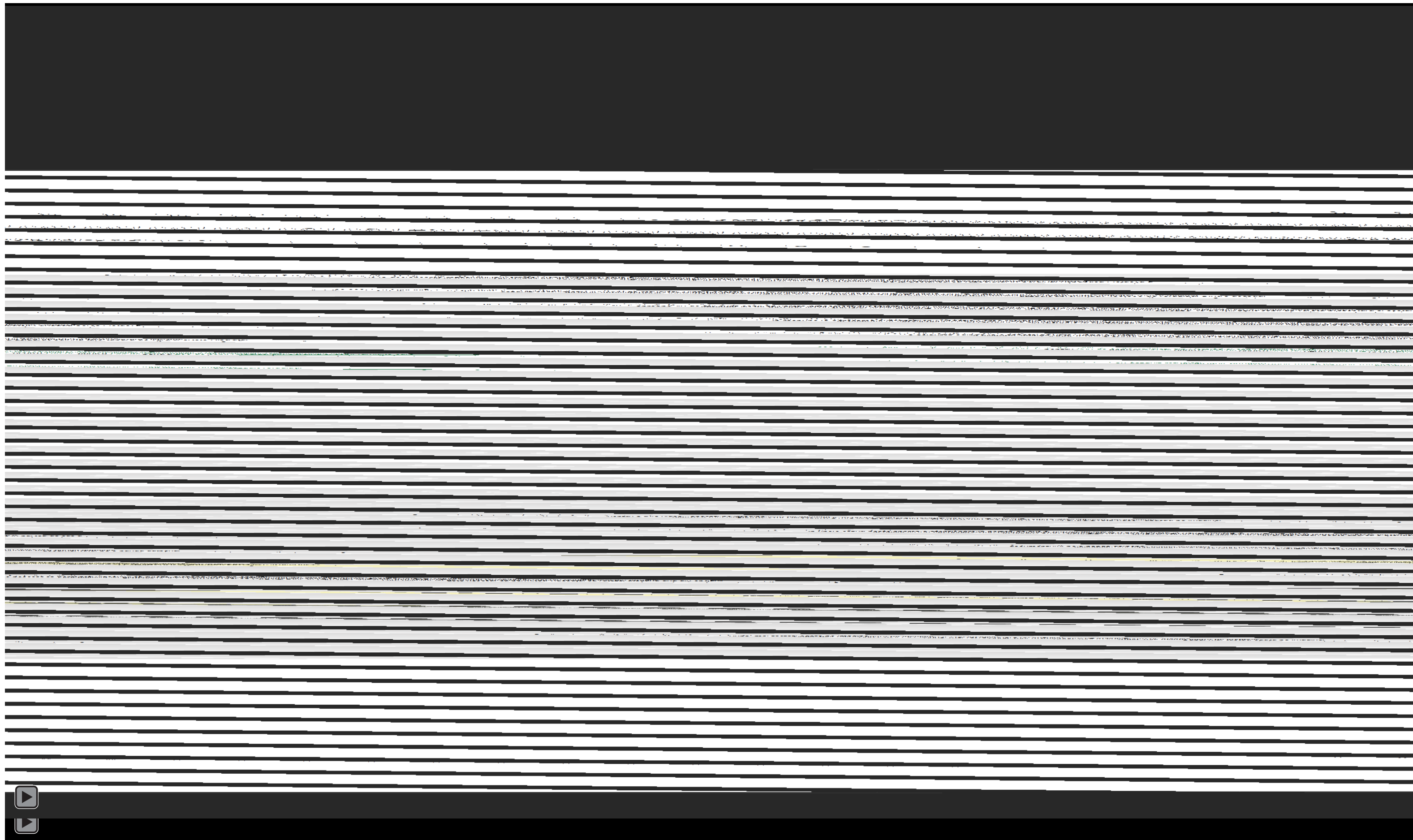

În anul de studii 2021/22, în instituțiile de învățământ din țară au fost înscriși 9475 de elevi cu cerințe educaționale speciale și cu dizabilități, inclusiv **8924** de elevi în instituții de învățământ general și **551** de elevi – în școli pentru copii cu deficiențe în dezvoltarea intelectuală sau fizică. *Sursa: BNS*

În instituțiile de învățământ general, în anul de studii 2021/22, învățau **7257** elevi cu cerințe educaționale speciale și **1667** elevi cu dizabilități.

Copii refugiați

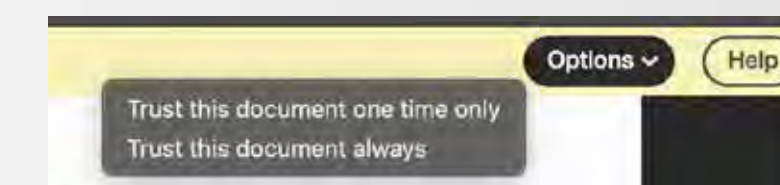
De la declanșarea războiului în Ucraina, Republica Moldova a găzduit aproximativ 100.000 de refugiați. Dintre aceștia, aproape 40 de mii sunt copii de vârstă preșcolară și școlară. În răspuns la adresarea autorităților, Fundația Soros Moldova a asigurat odihna la o tabăra de vară „Perlele Nistrului” pentru [200 de copii refugiați din Ucraina și copii familiile care au găzduit refugiați](#).

Pentru a rula video - apăsați pe imagine.

În unele cazuri poate apărea o atenționare în partea de sus a documentului pe o bandă galbenă.

 Multimedia and 3D content has been disabled. Enable this feature if you trust this document.

Este necesar să permiteți videoului să ruleze, alegând una din opțiuni.

După, mai tastați odată pe imagine.

Anticorupție

Fundația Soros Moldova a dezvoltat parteneriatul cu Centrul Național Anticorupție pentru creșterea calității sistemului de recuperare a bunurilor infracționale în Republica Moldova. Pe parcursul anului 2022 am oferit asistență tehnică și suport Agenției pentru Recuperarea Bunurilor Infracționale pentru evaluarea necesităților, creșterea capacităților instituționale, definirea proceselor de lucru, îmbunătățirea comunicării publice, dezvoltarea cadrului legislativ.

Fundația a lansat pe 1 decembrie 2022 [Raportul de evaluare a necesităților](#) Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale (ARBI). Pedro Gomes Pereira și Cristina Ciubotaru (Țărnă) autorii studiului au analizat activitatea Agenției, procesele actuale și cadrul legal și au venit cu o serie de recomandări pentru îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale. Pe termen scurt (1-2 ani) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale ar trebui să se concentreze pe trei priorități imediate:

- definirea și aprobarea Programului Național de Recuperare a Bunurilor Infracționale;
- elaborarea unei hărți a proceselor privind sistemul de recuperare a bunurilor;
- stabilirea indicatorilor cheie de performanță în vederea evaluării eficacității sistemului de recuperare a bunurilor infracționale din Moldova.

Fundația a participat activ la lucrările Grupului de Lucru interinstituțional creat de Centrul Național Anticorupție și a contribuit la elaborarea Programului Național de Recuperare a Bunurilor Infracționale. Programul este un document de

viziune strategică, pentru perioada 2023-2027, care urmărește creșterea valorii totale a bunurilor recuperate, prin îmbunătățirea comunicării, colaborării și coordonării între autoritățile responsabile de recuperarea bunurilor și omologii lor străini. În rezultatul realizării obiectivelor stabilite în Program va crește transparența și responsabilizarea instituțiilor implicate în sistemul de recuperare a bunurilor infracționale. Programul a fost aprobat de Parlamentul Republicii Moldova la ședința din 15 decembrie 2022.

Fundația a contractat doi experți internaționali: Pedro Gomes Pereira, fost procuror din Brazilia cu o experiență de peste 20 de ani în recuperarea bunurilor obținute pe cale infracțională și Radu Nicolae, expert internațional din România, cu experiență de 20 de ani, specializat în monitorizarea și evaluarea inițiativelor anticorupție, expertul cheie în elaborarea Strategiei naționale din România privind recuperarea creanțelor provenite din infracțiuni pentru perioada 2021-2025, care au lucrat la elaborarea hărții proceselor privind sistemul de recuperare a bunurilor infracționale din Republica Moldova. Acest instrument va permite vizualizarea întregului sistem de recuperare a bunurilor infracționale, va identifica provocările existente legate de funcționarea proceselor, lacunele cadrului legislativ precum și oportunitățile de îmbunătățire.

Fundația Soros Moldova a desfășurat o campanie de comunicare și advocacy în sprijinul ARBI - am cooperat cu un șir de instituții media pentru a explica funcționarea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale, pentru a explica rolul ARBI în sistem, precum și rolul altor instituții, am discutat despre [rezultate](#) și despre provocări, despre concepte noi cum ar fi „reutilizarea socială a bunurilor infracționale”.

Veronica Mihailov-Moraru, Secretar de Stat la Ministerul Justiției; Iulian Rusu, Directorul CNA; Vasile Botnaru, jurnalist, moderatorul evenimentului; Petru Culeac, Directorul Executiv al Fundației Soros Moldova, 1 decembrie 2022.

Radu Nicolae, expert în monitorizarea și evaluarea inițiativelor anticorupție, CNA, 30 noiembrie 2022

Echitate economică

Fundația a început un nou parteneriat cu Agenția Proprietății Publice (APP), care este o autoritate administrativă centrală din subordinea Guvernului care are misiunea să asigure implementarea politicii statului în domeniile administrării și deetatăzării proprietății publice, precum și a parteneriatului public-privat. Agenția exercită, în numele Guvernului, funcțiile de fondator al întreprinderilor de stat și de deținător de acțiuni (părți sociale) în societățile comerciale cu capital integral sau majoritar public.

Fundația Soros Moldova, Agenția Proprietății Publice și Centrul Analitic Independent „Expert-Grup” au semnat un [acord de cooperare](#) privind acordarea asistenței tehnice pentru dezvoltarea sectorului întreprinderilor cu capital de stat din Republica Moldova. Expert-Grup a consultat Agenția Proprietății Publice la elaborarea unui set de Regulamente interne care vor contribui direct la îmbunătățirea guvernantei corporative în cadrul Întreprinderilor cu Capital de Stat. Expert Grup, cu suportul Fundației, a contribuit la elaborarea schiței de Strategie cu privire la administrarea proprietății de stat în domeniul întreprinderilor de stat și societăților comerciale cu capital integral sau majoritar de stat pentru anii 2022-2023. Guvernul Republicii Moldova a [aprobat](#) Strategia pe 21 decembrie 2022.

Fundația Soros Moldova a susținut [promovarea noilor politici](#) pentru tranziția la munca legală. Echipa Expert-Grup a dezvoltat o serie de instrumente pentru a stimula tranziția de la activitatea economică informală la cea formală, care au servit drept bază pentru elaborarea unor politici publice mai detaliate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale. În data de 4 noiembrie 2022 Fundația Soros Moldova a organizat Conferința internațională [„Moldova trece pe alb: soluții pentru încurajarea](#)

[tranziției spre munca legală”](#), unde s-au discutat politicile de oferire a stimulentele fiscale angajatorilor pentru promovarea relațiilor de muncă oficializate, de simplificare a proceselor de declarare a unor categorii de angajați, și politicile de reformare a Inspectoratului de Stat al Muncii și informarea populației despre beneficiile muncii legale și riscurile muncii „la negru”.

Noi am susținut Institutul pentru Inițiative Strategice (IPIS) și Centrul Analitic Independent Expert-Grup” la realizarea a trei ediții ale Monitorului Asistenței Externe, care au fost prezentate în cadrul unor cluburi de presă și ședințe ale donatorilor. Monitorul Asistenței Externe reprezintă o analiză a impactului socio-economic a proiectelor de asistență actuale, eficiența gestionării datoriei de stat externe și a asistenței financiare internaționale. Totodată, Monitorul stabilește nevoile prioritare care pot fi adresate de partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova.

Pentru mitigarea efectelor crizei de sănătate, energie și securitate și sporirea rezilienței sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii, Fundația a colaborat cu Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii (AIM) pentru dezvoltarea „Primul centru de resurse pentru Întreprinderi Mici și Mijlocii”. Acesta a oferit consultații cu privire la accesul la finanțare, pe subiecte legislative, de contabilitate și fiscale pentru 45 antreprenori. Cu suportul Fundației, Alianța a organizat conferința Empower Locals, în cadrul căreia au participat Ministrul Economiei și Directorul interimar al Organizației pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, la care a lansat Studiul aprofundat asupra Micilor Producători. Recomandările studiului se regăsesc în Programul Național pentru Promovarea Antreprenoriatului și Creșterea

Competitivității pentru anii 2022-2026. Alianța Întreprinderilor Mici și Mijlocii a contribuit la mai multe documente strategice, inclusiv la Planul de Acțiuni a Guvernului pentru 2021-2022, Foaia de Parcurș pentru reducerea poverii de reglementare asupra IMM-lor și la Politica Fiscală și Vamală 2023.

Maia Sandu, președinta Republicii Moldova la Conferința „Moldova trece pe alb”

Marcel Spatari, Ministrul Muncii și Protecției Sociale și Dumitru Budianschi, Ministrul Finanțelor, la Conferința „Moldova trece pe alb”, 4 noiembrie 2022.

Petru Culeac, Directorul Executiv al Fundației Soros Moldova deschide lucrările Conferinței „Moldova trece pe alb”

MEDIA

Suport pentru presa independentă

Fundația Soros Moldova a susținut Centrul pentru Jurnalism Independent în efortul de a sprijini jurnaliștii ucraineni și activiștii din sectorul media care s-au refugiat în Moldova odată cu invazia Rusiei în Ucraina. Cu sprijinul Fundației, Centrul pentru jurnalism independent a revigorat celula de criză și a asigurat o comunicare constantă cu organizații internaționale și locale pentru a oferi jurnaliștilor asistență logistică și informațională, care a fost atât de necesară, în special, în primele luni de război. Zece redacții și ONG-uri au reacționat la acest apel și au fost incluse pe lista de spații de lucru/joburi oferite jurnaliștilor refugiați în Moldova. Pe lângă sprijinul informațional și logistic, 21 de jurnaliști refugiați au fost sprijiniți financiar cu subsidii în valoare de 1000 de dolari pentru a depăși dificultățile cu care s-au confruntat.

Fundația a sprijinit inițiativa Povești adevărate din Ucraina prin care redacția publicației „Oameni și kilometri” și-a propus să contribuie la informarea cetățenilor Republicii Moldova despre războiul din Ucraina, inclusiv să încurajeze reflecții privind consecințele acestuia de ordin social-economic, cultural, de securitate. Echipa de reporteri: Nicolae Cușchevici, Olga Ceaglei, Vadim Vasiliu și Polina Cupcea au mers în Ucraina cu misiuni de documentare de durată, în timpul cărora au comunicat cu locuitorii din comunitățile de moldoveni și români din regiunile Cernăuți și Odesa.

În baza materialului documentar colectat au fost publicate istorii de viață și reportaje care au reflectat situația din Ucraina după invazia rusă. Autorii au vorbit despre curajul ucrainenilor, dorința de victorie, sacrificiile pentru libertate și despre cum fac față agresiunii rusești; despre afaceri înfloritoare distruse de război, despre bătrâni voluntari care împletesc plase de camuflaj pentru soldați, despre cum e să supraviețuiești într-un sat aflat la numai 70 km de Insula Șerpilor.

Datorită acestui proiect, jurnaliștii au făcut auzită vocea comunităților de moldoveni/români din Ucraina.

Fundația a susținut toate edițiile Forumului Mass Media, din anul 2015. Acesta este cel mai important eveniment profesional al jurnaliștilor din Republica Moldova. Foto: Asociația Presei Independente, 22-23 noiembrie 2023

Suport pentru dezvoltarea Mass-Media

Inițiativa Fundației Soros Moldova de sprijinire a creatorilor de conținut new media – New Media Incubator - a continuat și în anul 2022. La această ediție au participat 18 proiecte, creatorii cărora au urmat, pentru început, o serie de cursuri teoretice despre Comunicarea mediatică; Scenaristică și regie; Tehnici de bază în filmare și editare; Organizarea procesului de producție; Sunetul în producții audiovizuale. Ulterior, au urmat sesiunile individuale, în care grupul de trainerii s-a întâlnit cu autorii fiecărui proiect pentru a cunoaște conceptul, particularitățile, tematica și specificul produsului mediatic și a veni cu recomandări și abordări personalizate.

La etapa practică, audienții au realizat primul episod al proiectelor lor cu sprijinul echipei New Media Incubator și utilizând echipamentele studioului de producer video/audio. Episoadele ulterioare, autorii le-au realizat cu un mare grad de autonomie, aplicând în practică cunoștințele căpătate în cadrul instruirii teoretice și abilitățile dobândite în timpul lucrului comun cu trainerii asupra primelor episoade. Audienții au putut solicita consultanță și asistență în măsura disponibilităților resurselor tehnice și de personal ale studioului.

În final, autorii a șase proiecte au primit câte un grant de 1500 de dolari.

- Vitalie Dogaru – „Două mâini”
- Viorel Zaporojan – „Acces egal pentru toți”
- Alla Bargan – „DeafNews”
- Petru Dodu – „Dr.Tzoi”

- Natalia Munteanu – „Oameni & Afaceri”
- Gheorghe Șova – „Cămara cu zestre”

Fundația Soros Moldova, în parteneriat cu Ambasada Franței la Chișinău, Consiliul Europei, Școala Avansată de Jurnalism din Lille și AO Agora Francophone, a organizat un program de formare pentru jurnaliștii din Republica Moldova. Programul și-a propus să sprijine jurnaliștii din Moldova în contextul schimbărilor etice și tehnologice care au impact asupra profesiei de jurnalism. Dezvoltarea și transmiterea competențelor necesare este importantă pentru ca presa să-și mențină rolul central în procesele de tranziție democratică.

Activitățile au inclus: un atelier de fotografie profesională „Scriem folosind lumina” (11-13 octombrie 2022), patru ateliere tematice (17-20 octombrie 2022) dedicate jurnalismului de investigație; relației dintre mass-media și statul de drept, dintre jurnalism și protecția mediului, dintre jurnalism și sănătatea publică și o vizită de instruire și de documentare în Franța (14-19 noiembrie 2022). Vizita în Franța a inclus 3 zile de ateliere practice privind cele mai bune tehnici de detectare și combatere a știrilor false și două zile de vizite la instituțiile europene din Bruxelles și la redacții media din Franța. Printre beneficiarii programului au fost Olga Guțuțui (New Media Platform), Anghelina Gaidarji (TUK.md), Ion Preașcă (Mold-street.com, RISE Moldova), Andrei Bordian (Rezina în Obiectiv), Dumitru Gargaliuc (Jurnal TV).

**SĂNĂTATE
PUBLICĂ**

Îngrijiri paliative

În continuarea succesului remarcabil de acțiuni de advocacy, când îngrijirile paliative au fost recunoscute drept servicii medicale esențiale, Fundația Soros Moldova a oferit suport Guvernului pentru actualizarea actelor normative, în parteneriat cu Asociația Națională de Îngrijiri Paliative, Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate, Școala de Management în Sănătate Publică. Proiectele actualizate de acte normative care vizează serviciile de îngrijire paliativă au fost transmise Ministerului Sănătății la finele anului 2021. Pe parcursul anului 2022, în susținerea implementării acțiunii 10.15.1. din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2021-2022, a fost transmis proiectul Standardelor de evaluare și acreditare a prestatorilor de servicii de îngrijire paliativă specializată. Standardele de evaluare și acreditare a prestatorilor de servicii de îngrijire paliativă specializată au fost ajustate la prevederile proiectului Standardelor minime de calitate pentru serviciile de îngrijire paliativă și proiectul Regulamentului privind activitatea serviciilor de îngrijire paliativă.

În anul 2022 am susținut realizarea Analizei juridice a îngrijirii paliative, ca formă de asistență medicală – în contextul reglementărilor primare și secundare în vigoare de către Biroul Asociației de Avocați „Efrim, Roșca și Asociații”.

Proiectele de documente care urmează să fie aprobate de Guvern, vor reglementa organizarea și funcționarea serviciilor de îngrijiri paliative, conformitatea calității serviciilor, dar și costificarea acestora, toate contribuind la îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijiri paliative a pacienților, dar și a calității serviciilor.

Un efort conjugat de pledoarie al Centrului de Politici și Analize

în Sănătate și al Asociației de Pediatrie din Republica Moldova, susținute de Fundație, a finalizat cu aprobarea modificărilor la hotărârea Guvernului pentru aprobarea Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală care asigură accesul la îngrijirea paliativă a copiilor cu prognostic limitat cu speranța de viață mai mare de 12 luni.

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie Nicolae Testemițanu, cu suportul Fundației, elaborează un curs de instruire „Îngrijiri paliative – Specializare pentru competență în activitate”, cu durata de 2 luni, în cadrul Departamentului Educație Medicală Continuă. Elaborarea și implementarea cursului este justificată de existența unei cereri sporite în comunitatea medicală pentru formări/calificări în îngrijirile paliative în rândul medicilor și personalului medical, în contextul asigurării asistenței paliative de calitate pacienților. Totodată, grație suportului oferit de Fundație, Universitatea de Medicină actualizează protocoale clinice naționale pentru serviciile paliative, dar și dezvoltă un protocol clinic nou ce vizează îngrijirile paliative în patologia neurologică. Implementarea cu succes a acestor inițiative va contribui la creșterea numărului specialiștilor cu competențe în îngrijiri paliative și la îmbunătățirea calității asistenței oferite pacienților paliativi.

Grație activităților de pledoarie, realizate pe parcursul mai multor ani consecutiv, cu privire la îmbunătățirea accesului pacienților paliativi la medicamentele utilizate în managementul durerii cronice, începând cu 1 iulie 2022, persoanele aflate în îngrijire paliativă pot beneficia de mai multe medicamente compensate din fondurile de asigurare medicală obligatorie. Această realizare vine să completeze

succesul anului 2021, când a fost extinsă lista națională de medicamente esențiale, un alt efort susținut de Fundația Soros Moldova pe parcursul câtorva ani consecutiv.

Umanizarea politicilor naționale antidrog

Uniunea pentru Echitate și Sănătate (anterior - Uniunea pentru prevenirea HIV și Reducerea Riscurilor), în parteneriat cu Inspectoratul Național de Probațiune, cu suportul Fundației, a elaborat Programul individual de recuperare psihosocială pentru persoanele ce săvârșesc infracțiuni asociate consumului de droguri în Republica Moldova. Programul va fi implementat de către Uniunea pentru Echitate și Sănătate pentru persoanele direcționate de către Inspectoratul Național de Probațiune, precum și de către Birourile de Probațiune din teritorii. Specialiștii au elaborat o viziune comună și un plan de acțiuni în comun cu autoritățile de implementare a mecanismelor de referire a persoanelor consumatoare de droguri către servicii alternative arestului.

Totodată au fost realizate acțiuni de pledoarie - pichetare a Ministerului Justiției și a Casei Guvernului pentru a solicita acțiuni prompte de umanizare și eficientizare a politicilor naționale antidrog. La acțiuni au participat reprezentanți ai 15 asociații obștești din domeniu și reprezentanți ai comunității persoanelor consumatoare și dependente de droguri. Grație acțiunilor de mediatizare și pledoarie, au fost conjugate eforturile mai multor instituții interesate și creată o platformă de comunicare de Comisia parlamentară protecție socială, sănătate și familie.

Mai multe organizații ale societății civile pichetează Ministerul Justiției și Sediul Guvernului pentru umanizarea politicilor antidrog și promovarea alternativelor la arest pentru consumatorii de droguri, 21 iunie 2022

Sănătatea – în vizorul nostru!

Notele de politici și analizele elaborate cu sprijinul Fundației, de către Centrul pentru Politici și Analize în Sănătate (Centrul PAS), sunt dezvoltate pentru monitorizarea implementării angajamentelor asumate de guvernul Republicii Moldova, pentru a comunica a autorităților și publicului larg opinii independente ale experților întru îmbunătățirea politicilor de sănătate, transparenței decizionale și participării.

- [Raportul de evaluare a legislației](#), în baza căreia este organizat și funcționează sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală (AOAM) în Republica Moldova, a fost realizat la solicitarea Companiei Naționale de Asigurări în Medicină (CNAM). Autorii au analizat impactul legilor asupra acoperirii universale cu servicii de sănătate.
- [Raportul/Evaluarea ex-post](#) de impact este însoțit de raportul studiului calitativ „Cunoștințe, opinii și experiențe ale persoanelor asigurate privind accesul la servicii medicale”.
- [Nota de politici](#) „Analiza experienței Lituaniei privind furnizarea de asistență medicală de înaltă calificare pacienților cu tulburări acute de circulație coronariană”. Una din concluziile notei de politici este că structura actuală centralizată a Serviciului prespitalicesc de asistență medicală urgentă din Moldova facilitează implementarea cu succes a sistemului de regionalizare a asistenței medicale pentru infarct miocardic acut în bază de cluster.
- Centrul PAS a elaborat un [aviz](#) la inițiativa de subordonare a spitalelor raionale Ministerului Sănătății (Proiectul de Lege pentru modificarea Legii ocrotirii sănătății (inițiativa legislativă nr.459 din 12.12.2022) Autorii avizului au identificat mai multe

lacune care vizează atât conținutul proiectului de lege, cât și asigurarea principiului transparenței în procesul decizional <http://pas.md/ro/PAS/Studies/Details/392>. Autorii au prezentat avizul la audierile publice organizate de Parlament în ziua de 20 decembrie 2022.

- Republica Moldova înregistrează un număr considerabil de restanțe privind implementarea Regulamentului Sanitar Internațional (2005), unul din componentele cu cele mai mari lacune fiind „Răspunsul la urgențe”, ceea ce a contribuit direct la pregătirea slabă a țării noastre pentru pandemia COVID-19. [Studiul „Implementarea Regulamentului Sanitar Internațional \(2005\) în Republica Moldova”](#) a fost realizat și prezentat în cadrul unui eveniment public.
- Centrului PAS și Școala de Management în Sănătate Publică au elaborat și transmis autorităților [recomandările](#) la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Contractului-tip de acordare a asistenței medicale în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală. Avizul a prezentat în total 17 recomandări, dintre care 13 recomandări au fost acceptate de CNAM. Totuși, una din cele mai importante recomandări cu privire la excluderea normelor care oferă dreptul CNAM de a contracta serviciile medicale acordate în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală în baza tarifelor negociate cu prestatorul, care este în contradicție cu legislația în vigoare, a fost respinsă de CNAM. Semnatarii consideră că este necesară desfășurarea audierilor publice pe marginea proiectului de decizie, în conformitate cu legislația privind transparența în procesul decizional, „cu participarea largă a prestatorilor de servicii medicale și fondatorilor acestora, societății civile organizate și cetățenilor, întrucât de serviciile medicale

contractate de CNAM trebuie se beneficieze peste 2,5 milioane de persoane asigurate”.

- Centrul PAS și Asociația Farmaciștilor din Republica Moldova au elaborat o [opinie comună](#) asupra modificărilor actelor normative care vizează protecția datelor privind testările preclinice și studiile clinice, care vizează medicamentele cu brevet activ și/sau sub „protecția datelor privind testările preclinice/clinice”.
- Centrul PAS a transmis autorităților [Recomandările](#) la proiectul de lege privind sănătatea și bunăstarea mintală
- A fost elaborată „Metodologia de monitorizare a transparenței în procesul decizional în sănătate, conform prevederilor actelor normative care reglementează transparența în procesul decizional” și utilizată la realizarea Raportului „Analiza realizării angajamentelor asumate în domeniul sănătății prin Hotărârea Guvernului nr.235/2021 și respectarea procedurilor de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional”. Raportul a relevat că, în pofida dezvoltării unui cadru legislativ robust, instituțiile statului continuă să ia decizii unilaterale, în termeni restrânși, fără respectarea unei agende clare și fără o consultare reală cu societatea.

- Am oferit suport pentru armonizarea legislației naționale în domeniul farmaciei la bunele practici internaționale. Pentru realizarea acestui scop au fost elaborate rapoartele de Evaluare ex-post juridică și Evaluarea ex-post de impact a Legii nr.1456 din 25.05.1993 cu privire la activitatea farmaceutică, proiectul de lege a farmaciei (în redacție nouă), proiectul notei informative și analiza impactului pentru fundamentarea proiectului de act legislativ. Prezentarea documentelor elaborate a fost făcută în cadrul unui eveniment public pe data de 29 noiembrie 2022, în incinta USMF.
- Centrul PAS a organizat o [masă rotundă](#) la subiectul asigurării împotriva erorilor medicale și despăgubirii pacienților, pe 22 noiembrie 2022, cu participarea reprezentanților Ministerului Sănătății, Comisiei parlamentare protecție socială, sănătate și familie, Cabinetul Prim-ministrului, USMF „Nicolae Testemițanu”, Institutului pentru Drepturile Omului din Moldova (IDOM) și conducători de instituții medico-sanitare. Expertul internațional, Juozas Galdikas, a prezentat participanților experiențele statelor democratice în ce privește asigurarea împotriva erorilor medicale și compensațiile oferite persoanelor care au avut de suferit. Totodată, IDOM a prezentat analiza legislației naționale cu privire la erorile medicale.

Suport pentru susținerea refugiaților din Ucraina

Odată cu declanșarea crizei umanitare, cauzată de războiul din Ucraina, Fundația a mobilizat resurse financiare pentru a răspunde necesităților imediate ale persoanelor refugiate, în special copiilor, prin constituirea Fondului de Rezervă pentru Refugiați.

Am oferit suport Asociației CCF Moldova-copil, comunitate, familie și Asociației pentru Abilitarea Copilului și Familiei „AVE COPIII”.

La Cărpineni, Hâncești, cu suportul Fundației, a fost organizat un Centru pentru copiii refugiați, care eventual ar ajunge neînsoțiți în țara noastră. În perioada derulării proiectului 411 persoane au beneficiat de găzduire, consiliere și sprijin, dintre care 135 de copii. Pentru copii, în clădirea școlii-internat din Cărpineni, au fost reparate și organizate spații separate de joacă, recreere și timp liber. Crearea spațiilor sigure, a fost una dintre primele recomandări ale experților internaționali. Terapia prin joc, fiind una dintre primele terapii eficiente adresate copiilor refugiați. Am susținut dotarea Centrului cu seturi lenjerie de pat, jocuri pentru copii, inventar sportiv, lenjerie personală pentru copii, seturi de produse igienice individuale, produse de igienă pentru centrul de plasament, truse medicale de acordare a primului ajutor, mașină de uscat rufe, televizor și alte electrocasnice.

Copiii și adulții refugiați din Ucraina precum și copiii vulnerabili locali din Municipiul Bălți și raioanele limitrofe, dar și din Ungheni, Cahul, Leova, Cimișlia, Basarabeasca, Vulcănești și Comrat au beneficiat de asistență, inclusiv medicală și

educațională, în funcție de necesitățile individuale determinate cu suportul echipelor mobile ale Asociației AVE Copiii. Cei mai vulnerabili 700 de copii refugiați și 300 de copii din Moldova, precum și cei mai vulnerabili 1000 de refugiați adulți din raioanele în care activează AVE Copiii au beneficiat de suport pentru sănătate și accesarea educației. Organizația a distribuit 1000 de vouchere pentru seturi cu rechizite școlare printre 700 de copii refugiați și 300 de copii din Moldova. De suport pentru procurarea de medicamente au beneficiat 1000 cei mai vulnerabili refugiați (copii și adulți);

Noi am contribuit la îmbunătățirea condițiilor de activitate ale echipei AVE Copiii prin recondiționarea sistemului de ventilare și la asigurarea mobilității echipelor mobile prin procurarea unui automobil.

CCF Moldova a sprijinit asigurarea funcționării a 5 servicii de zi din mediul rural și centre raionale pentru organizarea timpului liber atât pentru copiii din comunitatea locală cât și pentru copiii refugiați în Căușeni, Leova, Orhei, Călărași, Sîngerei (Alexăndreni).

Aceste servicii fac parte din sistemul de protecție a copilului, activează continuu și oferă activități atât în perioada de vară, cât și în timpul anului școlar, în format „afterschool”.

Aproape 300 de copii cu vârsta de 3-17 ani, dintre care 150 copii refugiați, au participat la activități săptămânale în cele cinci centre de zi.

Daniela Schwarzzer, Directoarea executivă a Open Society Foundations – Europe and Central Asia; Anton Artemyev, Director regional și Petru Culeac, Director executiv al Fundației Soros Moldova vizitează Centrul de zi AVE Copiii, 12 octombrie 2022

Servicii sociale mai bune

În cadrul proiectului „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune”, sunt dezvoltate 40 de servicii sociale în toată țara. În luna iulie, șase servicii sociale au primit automobile: serviciile de Echipă Mobilă din Chișinău, Bălți, Strășeni și serviciul de intervenție timpurie din Criuleni, serviciul Spălătorie Socială din Glodeni și Centrul social din satul Selemet, raionul Cimișlia vor aduce serviciile mai aproape de beneficiari. Mașinile vor asigura activitatea Serviciului Echipă mobilă în municipiile Chișinău și Bălți, Strășeni și Criuleni. Serviciul Echipa mobilă va oferi servicii specializate calificate copiilor și adulților cu dizabilități, iar Serviciul de intervenție timpurie din Criuleni – asistență la domiciliu pentru copiii care au grad sporit de vulnerabilitate și care au acces limitat la transportul public.

Proiectul „Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune” este finanțat de Uniunea Europeană, cofinanțat și implementat de Fundația Soros Moldova, în parteneriat cu Asociația Keystone Moldova și Asociația Institutum Virtutes Civilis.

Șase organizații ale societății civile au primit automobile pentru dezvoltarea serviciilor sociale: serviciile de Echipă Mobilă din Chișinău, Bălți, Strășeni și Serviciul de intervenție timpurie din Criuleni, Serviciul Spălătorie Socială din Glodeni și Centrul social din satul Selemet, raionul Cimișlia; 18 iulie 2022

Microbuz special echipat, o parte a echipamentului Centrului de Asistență Specializată și Plasament Temporar „Încredere”, dezvoltat de AO „PRODOCS” și Consiliul Raional Ștefan Vodă; 4 noiembrie 2022

Beneficiari ai serviciului dezvoltat de Asociația de Sprijin a Copiilor cu Handicap Fizic din Persecina, Orhei au primit și învăț să folosească tabletele personale

Pediatra Maria Moșneguț, din echipa Centrului de Intervenție Timpurie „Lăstărel” din Criuleni evaluează copiii în vârstă de până la trei ani

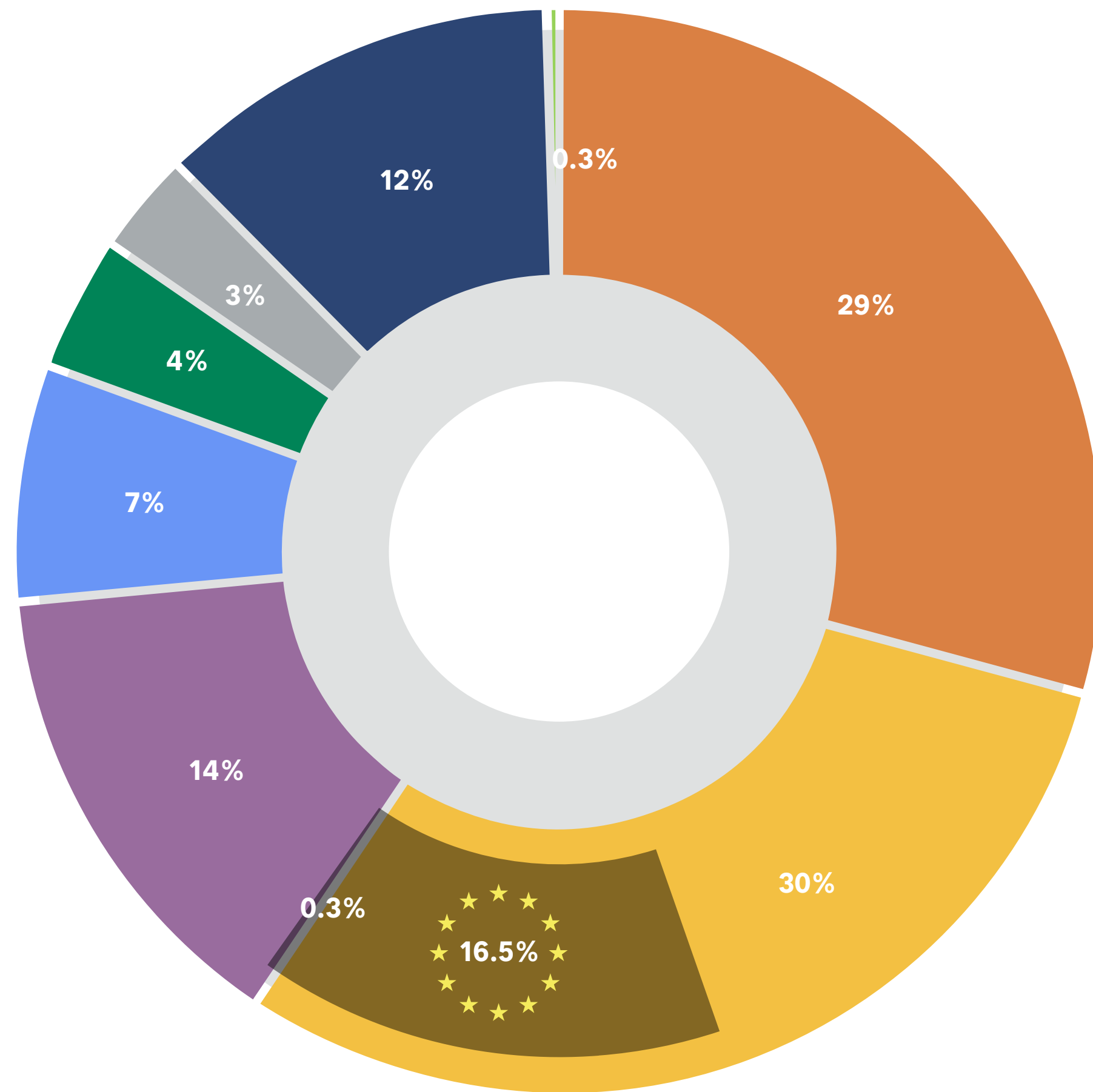

Reprezentanți și reprezentante a 38 de organizații ale societății civile care dezvoltă servicii sociale au învățat să dezvolte planuri de sustenabilitate financiară

ANEXE

Declarația de cheltuieli

	Buget USD	%	Fonduri UE 	
 Echitate Economică	1,510,174	29%		
 Sănătate și Drepturi	1,564,348	30%	868,295	16.5%
 Reforma Justiției și Statul de Drept	756,732	14%	17,000	0.3%
 Jurnalism	386,162	7%		
 Drepturile Omului și Instituții	231,798	4%		
 Practici Democratice	158,926	3%		
 Administrare	635,375	12%		
 Intertematic: Comunicare	20,000	0.3%		
Total	5,263,515	100%		

Echipa Fundației Soros Moldova

La 1 august 2022

General Administration

Petru Culeac
Director executiv

Varvara Colibaba
Directoare adjunctă

Dmitri Gudumac
Manager de comunicare

Departamentul Financiar

Elena Vacarciuc
Directoare financiară

Irina Bejenaru
Contabilă șefă

Lucia Ciuperca
Contabilă

Liuba Cotorobai
Asistentă financiară

Departamentul Administrativ

Nicolai Gudima
Director al Departamentului Administrativ

Alina Moșneagu
Asistentă administrativă

Mihai Lungu
Șofer

Departamentul IT

Dumitru Chitoroagă
Director, IT și Granturi

Victor Andronic
Administrator de rețea

Departamentul Justiție și Drepturile Omului

Victor Munteanu
Director al Departamentului Justiție și Drepturile Omului

Marcel Varmari
Manager de finanțe și programe

Mihaela Burduja
Directoare de proiect

Natalia Marcoci
Coordonatoare de program

Denis Albu
Coordonator de program

Antonina Stratu
Asistentă de proiect

Departamentul Bună Guvernare

Natalia Camburian
Directoare a Departamentului Bună Guvernare

Ana Corețchi
Directoare de proiect

Cristina Ȑirlan
Coordonatoare de programe

Irina Istrati
Manageră de finanțe și programe

Artur Ucolov
Asistent de program

Maria Vataman
Asistentă de program

Departamentul Mass-Media

Victoria Miron
Directoare a Departamentului Mass-Media

Adrian Bivol
Coordonator de program

Dorin Scobioală
Manager de proiect „New Media Incubator”

Departamentul Sănătate Publică

Liliana Gherman
Directoare a Departamentului Sănătate Publică

Vitalie Slobozian
Coordonator de program

Svetlana Hangan
Directoare de proiect

Diana Teacă
Specialistă în Monitorizare și Evaluare

Ala Cojocari
Manageră de finanțe și programe

Ștefan Ivanov
Specialist în finanțe și procurări

Tatiana Ciolac
Asistentă de proiect

Fundația
Soros
Moldova

Echipa Fundației Soros Moldova la recepția cu ocazia celei de a 30-a aniversări a Fundației,
12 octombrie 2022.

Senatul și Juriile Fundației Soros Moldova

Senatul Fundației Soros Moldova

Ana Mihailov
Președintă

Ian Feldman
*Ombudsman al Fundației
Soros Moldova*

Radu Danii

Liliana Busuioc

Dumitru Lazur

Alexandru Pelivan

Valeriu Prohnițchi

Justiție și Drepturile Omului

Traian Țurcanu

Denis Arcușă

Viorica Grecu

Aliona Bleah

Mihaela Vidaicu

Buna Guvernare

Natalia Balta

Sergiu Conovalu

Ana Țibuleac

Doina Nistor

Eugen Burdelnii

Mass-Media

Tatiana Puiu

Mariana Tacu

Cristina Mogîldea (Leva)

Alexandru Dorogan

Sănătate Publică

Svetlana Plămădeală

Valentina Vilc

Viorel Gorceag

Alexandru Voloc

**PROIECTE
ȘI GRANTURI**

Justiție și Drepturile Omului

Nr.	Titlul proiectului	Implementator/ONG	Bugetul, USD
1.			
1.1	”Suport pentru reforme durabile și asigurarea bunei guvernări a domeniului afacerilor interne din Republica Moldova”	Departamentul Justiție și Drepturile Omului, Fundația Soros Moldova în cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne	300,000
1.2	”Asistență tehnică pentru elaborarea unor documente strategice pentru asigurarea schimbărilor durabile în MAI și IGP”	Departamentul Justiție și Drepturile Omului, Fundația Soros Moldova în cooperare cu Ministerul Afacerilor Interne	46,000
1.3	”Sporirea capacităților angajaților Oficiul Avocatului Poporului în monitorizarea, raportarea și investigarea actelor de rele tratamente”	Oficiul Avocatului Poporului	40,000
2.			
2.1	”Dezvoltarea unui sistem de justiție penală mai transparent și mai responsabil, capabil să protejeze eficient drepturile omului”	Asociația Obștească ”Centrul de Resurse Juridice”	249,383
2.2	”Asigurarea unui sistem de justiție integru, eficient și independent în Republica Moldova”	Asociația Obștească ”Institutul pentru Politici și Reforme Europene”	260,617
3.			
3.1	”Protecția legală a libertății de exprimare împotriva manipulării și propagandei”	Asociația Obștească ”Institutul de Politici Publice”	55,000
4.			
4.1	”Consiliere juridică de urgență pentru refugiații din Ucraina”	Asociația Obștească ”Centrul de Drept al Avocaților”	81,510.50
4.2	”Activism civic și de drepturile omului pentru Ucraina”	Asociația Obștească ”Promo-LEX”,	31,200

Buna Guvernare

Nr.	Titlul proiectului	Implementator/ONG	Bugetul, USD
1. Educație			
1	Promovarea rezultatelor activității Consiliilor de Elevi	Proiect operațional	5,148
2	Promovarea rezultatelor programului de burse în domeniul politicilor publice (Public Policy Fellowship 2017-2022)	Proiect operațional	1,775
3	Promovarea activităților din cadrul Taberei de odihnă cu participarea copiilor refugiați din Ucraina	Proiect operațional	704
4	Tabăra de vară pentru copii	Instituția Privată „Centrul de Informații Universitare”	3,3739
5	Servicii de suport pentru incluziunea educațională a copiilor cu dizabilități – etapa 2	Instituția Privată „Keystone Moldova”	160,000
2. Anticorupție și Echitate Economică			
1	Asistență tehnică Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale (ARBI)	Proiect operațional	115,020
2	Organizarea unei instruirii pentru reprezentanții Întreprinderilor cu Capital de Stat	Proiect operațional	3,625
3	Asistența tehnică Agenției Proprietății Publice (APP)	Proiect operațional	47,370
4	Asigurarea serviciilor de comunicare pentru Conferința Internațională pe Ocupare Informală, organizată de Expert Grup și Ministerul Muncii și Protecției Sociale	Proiect operațional	6,859
5	Consolidarea instituțională a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale	Centrul Național Anticorupție/Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale	25,000
6	Asistență tehnică Guvernului și Parlamentului pentru promovarea politicilor de redresare echitabilă și justiție economică	Asociația Obștească „Centrul Analitic Independent Expert Grup”	200,000
7	Asistență tehnică pentru APP și ME în vederea adoptării celor mai bune practici și standarde internaționale în domeniul guvernancei corporative a întreprinderilor de stat	Asociația Obștească „Centrul Analitic Independent Expert Grup”	300,000
8	Creșterea eficienței sectorului Întreprinderilor cu Capital de Stat – etapa 4	Asociația Obștească „Centrul Analitic Independent Expert Grup”	430,000
9	Asistență tehnică pentru MAEIE în procesul de evaluare a Republicii Moldova pentru obținerea statutului de țară candidat a UE	Asociația Obștească „Institutul pentru Politici și Reforme Europene” (IPRE)	40,000
3. Participare civică și advocacy			
1	Promovarea rezultatelor proiectelor privind accesibilizarea Chișinăului pentru Grupurile cu Mobilitate Redusă (Locals)	Proiect operațional	1,797
2	Consolidarea Platformei „Chișinăul Accesibil pentru toți” – etapa 5	Asociația Obștească Centrul pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități	60,000
3	Dezvoltarea instrumentelor electronice de democrație participativă (e-democracy)	Instituția Publică „Agenția de Guvernare Electronică”	171,200

Mass-Media

Nr.	Titlul proiectului	Implementator/ONG	Bugetul, USD
Suport pentru mass-media independentă			
1	Sprijinirea platformelor online în dezvoltarea conținuturilor de calitate: seria de reportaje story-telling cu genericul "Povești adevărate din Ucraina"	Asociația Obștească "Oameni și kilometri"	13,410
2	Laboratorul de creație pentru tinerii creatori de produse video/audio „New Media Incubator 2022”	Proiect operațional	29,930
3	Granturi de start-up pentru proiectele de creație ajunse la etapa de încheiere a ediției „New Media Incubator 2022” și evaluate în concursul final Granturi de start-up pentru proiectele de creație ajunse la etapa de încheiere a ediției „New Media Incubator 2022” și evaluate în concursul final	Vitalie Dogaru, Viorel Zaporojan, Alla Bărgan, Petru Dodu, Natalia Munteanu, Gheorghe Șova	9,000
4	Program de formare pentru jurnaliștii din Moldova, implementat, în baza unui Acord de Parteneriat de către Ambasada Franței la Chișinău, Fundația Soros Moldova, Consiliul European, Școala Avansată de Jurnalism din Lille și AO Agora Francophone	Olga Guțuțui, Anghelina Gaidarji, Ion Preașcă Andrei Bordian, Dumitru Gargaliuc	14,730
Total cheltuieli			66,000
Consolidarea jurnalismului de investigație			
1	Jurnalismul de investigație de calitate în interesul cetățeanului	Asociația Obștească Centrul de Investigații Jurnalistice din Moldova	33,000
Total cheltuieli			33,000
Forumul anual mass-media			
1	Sprijinirea organizării celei de a șaptea ediții a Forumului Mass-Media	Asociația Presei Independente API	28,938
Total cheltuieli			28,938
Reziliența și răspunsul în situații de criză			
1	Consolidarea rezilienței instituțiilor de presă și celor din sectorul civil din Ucraina în fața vulnerabilităților stării de urgență	Centrul pentru Jurnalism Independent	24,088
Total cheltuieli alte inițiative			24,088
Donație de echipament			
1	Donație de echipament cu scopul de asigurare a acivităților destinate procesului de instruire a audienților proiectului New Media Incubator Găgăuzia	Asociația Obștească "Piligrim-Demo"	9,145
Total cheltuieli pentru donație de echipamente			9,145
Granturi de finalizare a cooperării (tie-off grants)			
1	Organizarea Forumului Mass-Media 2023	Asociația Presei Independente API	15,000
2	Jurnalism de investigație în interesul cetățeanului	Asociația Obștească Centrul de Investigații Jurnalistice din Moldova	40,000
3	New media incubator Găgăuzia	Asociația Obștească "Piligrim-Demo"	80,000
Total cheltuieli (tie-off grants)			135,000

Sănătate Publică

Nr.	Titlul proiectului	Implementator/ONG	Bugetul, USD
1. Sănătatea – în vizorul nostru!			
1	Democrație participativă pentru drepturi și echitate în sănătate	Asociația Obștească „Centrul pentru Politici și analize în Sănătate” (Centrul PAS)	65,500
Total cheltuieli 1			65,500
2. Sprijin refugiaților din Ucraina			
1	Sprijin de urgență copiilor refugiați din Ucraina	Asociația Obștească ”CCF Moldova-copil, comunitate, familie”	29,980
2	Sprijin personalizat pentru cei mai vulnerabili copii și adulți refugiați din Ucraina și cei mai vulnerabili copii locali	Asociația Obștească Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei ”AVE COPIII”	65,000
3	Integrarea copiilor refugiați prin activități comune de recreere	Asociația Obștească ”CCF Moldova-copil, comunitate, familie”	64,000
Total cheltuieli 2			158,980
3. Programul de granturi de finalizare a cooperării			
1	Facilitarea participării civice în procesul decizional în sănătate	Asociația Obștească „Centrul pentru Politici și analize în Sănătate” (Centrul PAS)	70,000
2	Fortificarea durabilității inițiativelor Uniunii în domeniul umanizării politicilor naționale antidrog	Asociația Obștească Uniunea pentru Echitate și Sănătate (UES).	70,000
3	Consolidarea capacităților de advocacy în domeniul drepturilor omului ale Asociației Promo-LEX	Asociația Obștească Promo-LEX (Promo-LEX)	40,000
4	Promovarea legislației farmaceutice naționale în contextul armonizării ei principiilor ACQUIS-ului european	Asociația Obștească ”Asociația Farmaciștilor din Republica Moldova” (AFRM)	26,000
Total cheltuieli 3			206,000
Nr.	Titlul proiectului	Implementator/ONG	Bugetul, Euro
4. Servicii sociale mai bune			
1	Portalul Prestatorilor de Servicii Sociale din Republica Moldova – platforma de informare și promovare a serviciilor sociale de calitate	AO „Alianța INFONET”	14,960
2	Spălătoria socială „Doamna Teo”	AO „Tîrnoveanca”	34,971
3	Dezvoltarea serviciului de „Cantină socială mobilă”	AO Centrul Social „Sfântul Stelian”	1,048
4	Servicii sociale de zi pentru persoane în etate și cu dizabilități	AO „Sat Modern”	34,510
5	Servicii sociale durabile pentru persoanele vulnerabile din satul Șuri, raionul Drochia	AO „Asociația pentru Drepturile Omului LEX XXI”	35,000
6	Centrul de (re)integrare socială-abordare integrată a nevoilor tinerilor cu oportunități reduse	AO „Eco-Răzeni”	35,000
7	AltFEL dar la FEL- servicii specializate de suport adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități	AO Asociația de sprijin a copiilor și tinerilor cu dizabilități „Dorința”	35,000
8	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru persoane vulnerabile și cu dizabilități la Centrul de zi din s. Chetrosu, Drochia	AO „Consult Service”	4,722

Sănătate Publică

Nr.	Titlul proiectului	Implementator/ONG	Bugetul, USD
4.	Servicii sociale mai bune		
9	Acordarea serviciilor medico-psihsociale persoanelor grav bolnave și ținute la pat	AO „Angelus Soroca”	36,422
10	Consolidarea serviciilor de recuperare și reabilitare a copiilor și tinerilor cu nevoi speciale în regim de plasament temporar	AO „Moldova Aid”	36,359
11	Centru multifuncțional pentru persoanele în etate	AO „Băxani-Casa Părintească”	34,644
12	Serviciu de consiliere și ghidare în carieră pentru copii și tineri cu cerințe educaționale speciale „Șanse egale”	AO „Concordia”	35,000
	Total cheltuieli (Euro)		337,635
5.	Servicii sociale mai bune (Suplimentări de buget)		
1	Complex de servicii sociale comunitare îmbunătățite și diversificate în localitatea Selemet	AO „Baștina”	1,150
2	Serviciul social mobil „Spălătorie Socială” în raionul Glodeni	AO „Clinica Juridică Bălți”	2,900
3	Servicii sociale accesibile pentru copii și tineri cu necesități speciale din raionul Ștefan Vodă	AO „PRODOCS”	2,882
4	Accesibilitate copiilor pentru o viață decentă	AO „ActiveWomen”	2,300
5	Echipa Mobilă Bălți – serviciu de suport și incluziune socială pentru persoanele cu dizabilități	AO Centrul Regional pentru Dezvoltarea Inițiativelor Sociale „CREDIS”	1,710
6	Extinderea serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilități din mun. Chișinău	AO „Alianța Organizațiilor pentru Persoane cu Dizabilități din Republica Moldova”	520
7	Programul local de screening auditiv schimbă viața spre bine a copiilor cu deficiențe de auz	AO Asociația de Suport Familial de Recuperare Timpurie a Copiilor cu Deficiențe de Auz și Văz „AudiViz”	1,700
8	„Speranța” – Centru de zi cu servicii de calitate pentru copii	AO „Centrul de Asistență Socială Casa Speranțelor”	3,000
9	Dezvoltarea serviciului social specializat pentru copiii separați de părinți din raionul Taraclia	AO „Prima”	6,000
10	Dezvoltarea Centrului de zi pentru copii cu boli rare în municipiul Chișinău, sect. Rîșcani și suburbii	AO „Copii Ploii”	2,000
11	Centrul de zi pentru copii cu dizabilități intelectuale din municipiul Bălți	AO „Autism Hope”	1,300
12	Servicii integrate de calitate adresate persoanelor cu dizabilități de vedere	AO Centrul de Reabilitare Medico-Socială pentru Persoane cu Vedere Slabă „Low Vision”	440
13	Acasă în siguranță	AO Asociația Părinților Persoanelor cu Dezabilități „Eternitate”	3,718
14	Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune, anul 2 de implementare, co-aplicant Keystone-Moldova	Instituția Privată Keystone Moldova	147,230
15	Organizațiile societății civile acționează pentru servicii sociale mai bune, anul 2 de implementare, co-aplicant AO „Institutum Virtutes Civilis”	AO „Institutum Virtutes Civilis”	141,611
	Total cheltuieli (Euro)		318,461.00

CHIȘINĂU, 2023